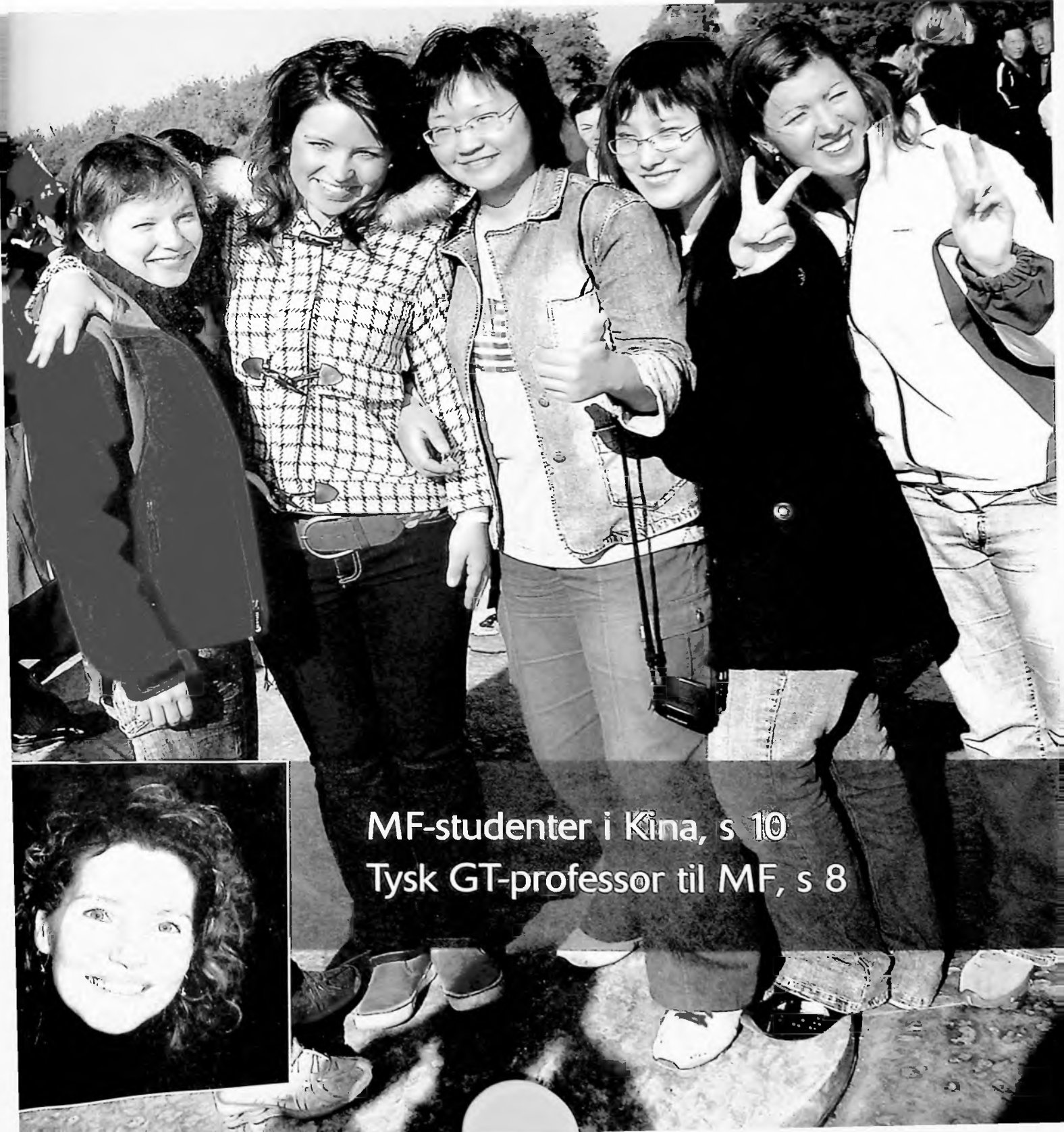

Lys & Liv

MF
Det teologiske
Menighetsfakultet

Informasjonsblad for Menighetsfakultet
Nr 1, januar 2007 73. årgang

MF-studenter i Kina, s 10
Tysk GT-professor til MF, s 8

MF i 100

UTGIVER

Det teologiske Menighetsfakultet.

Lys & Liv er informasjonsbladet til Det teologiske Menighetsfakultet. Med sine 23.000 abonnenter er det et av de største innen kristen presse i Norge. Alle nåværende og tidligere studenter, ledere og medlemmer i foreninger, ledere i samtlige menighetsråd og alle navngitte bidragsytere mottar bladet. Kristne organisasjoner og venner og familier av studenter og ansatte er blant leserne.

Ved kildeanvisning kan artikler fra Lys & Liv fritt gjengis.

REDAKSJON

Vidar L. Haanes, ansvarlig redaktør
Terje Hegertun, redaktør
Marianne Torp, redaksjonssekretær
Kristin Norseth, redaksjonsmedlem

E-POST

lys&liv@mf.no

PRODUKSJON OG TRYKK

Koinos, Lørenskog
Østfold trykkeri, Askim

Neste nummer: april 2007

Flere aviser i Norge har allerede meldt at Det teologiske Menighetsfakultet fyller 100 år. Det er vanlig at universiteter feirer sin stiftelsesdag, og MF ble formelt stiftet den 16. oktober 1907. Men ved MF har man alltid feiret sine jubileer med utgangspunkt i at forelesningene startet høsten 1908. Man er ikke i gang for studentene er på plass.

Det er likevel mye å feire i året som ligger foran. Komiteen som skulle arbeide for en ny presteutdanning mottas første gang i januar 1907. I disse dager kan vi feire hundreårsjubileet for navnet «Det teologiske Menighetsfakultet», som ble foreslått av Sigurd Odland i februar. Dette navn uttrykker at man ville være et teologisk fakultet på samme akademiske nivå som ved universitetet, samtidig som man ville være en presteskole for menigheten.

Sommeren 1907 ble det avholdt et landsomfattende forhandlingsmøte «i broderlig ånd». Vestlendingene tenkte i retning av misjonsskolen i Stavanger, der kun troende, unge menn hadde adgang. Man ønsket grunnregelbundet at studentene skulle oppdras til en klar og sympatisk forståelse av det kristelige arbeid i folket. Østlendingene på sin side ville ha fri adgang og åpne forelesninger, slik som ved universitetet. De ville ha en uavhengig institusjon med selv-supplerende forstanderskap, mens vestlendingene ville la forstanderskapet velges av representanter for de frivillige organisasjonene. Men på tross av en viss uenighet, som er synlig frem til denne dag, var man innstilt på et kompromiss.

Det konstituerende møtet for Menighetsfakultetet ble avholdt den 16. oktober 1907. Hele 40 av de 42 tilstedeværende gikk inn for den akademiske, åpne modell. For å få til et kompromiss med vestlendingene tok man inn deres forslag om at man ved MF skulle «ta sikte på å lede til forståelse av det kristelige liv og det kristelige arbeid ute blant folket». Det ble valgt et forstanderskap på 20 medlemmer. Sokneprest Chr. Knudsen, som hadde tatt avskjed som kirkestatsråd under professorstriden, ble første formann. Blant de øvrige forstandere var biskopene Thorkildsen og Bøckman, samt lekmannsledere som Lars Dahle i Misjonsselskapet og borgermester Johs. Solem i Alesund.

Den viktigste jobben var å finne gode lærere. Sigurd Odland var selvskreven i Det nye testamente. I det gamle testamente fikk man Peter Hognestad, bygdeungdomsprest i Kristiania og tidligere styrer ved Notodden seminar. Han

var folkelig og vidsynt, og satte som betingelse at han skulle få forelese på landsmål. I kirkehistorie fikk man overtalt Edvard Sverdrup (nevo av Johan Sverdrup), som hadde røtter både i indremisjonen, venstrebevegelsen og folkehøgskolen. Odland forsøkte å få den dyktige teologen Ole Hallesby som lærer i dogmatikk, men det tok lang tid før han lot seg overtale.

Ved starten i 1908 hadde man allerede klart å samle inn den betydelige sum av 115.000 kroner. Det meste av disse pengene kom i form av mindre gaver fra menigheter og enkeltpersoner. Støtten fra og kontakten med menigheter og enkeltpersoner har vært avgjørende for fakultetets eksistens. I dag er MF en stor og vidt-favnende institusjon, med fokus på både utdanning, forskning og formidling. Samtlige 11 biskoper i Den norske kirke er utdannet ved MF, det samme gjelder de fleste generalsekretærene i våre frivillige organisasjonene. Vi har ikke forlatt vår opprinnelige visjon: Å utdanne medarbeidere til kirke og samfunn som står menigheten nær. Fremdeles ser vi det som helt nødvendig for å kunne tilby en relevant og meningsfull utdanning, å opprettholde og utdype kontakten med de menigheter, kirkesamfunn og organisasjoner som vi utdanner til.

Vidar L. Haanes er rektor ved Menighetsfakultetet.

Mer enn det du ser...

«We are the champions, my friends, we'll keep on fighting till the end, we are the champions, we are the champions, no time for losers cause we are the champions of the world.»

Sangen fra gruppa Queen er velkjent. Den lyder på utallige idrettsarrangementer og andre slags konkurranser når målene feier inn, laget vinner eller den lokale eller nasjonale helt utropes som vinner. I noen intense sekunder og timer har vi alle vunnet. Mange av oss har opplevd noen slike øyeblikk som vi ikke vil ha vært foruten, på fotballbanen, i målområdet eller sofakroken. En fantastisk følelse som løfter oss ut av tid og rom.

Samtidig ligger det innebygd i konkurransekulturen en dyrkelse av eneren. Vinneren innfrir, takler presset og belønnes med status, berømmelse, skyhøye lønninger og bonuser. Dette skaper standarder. Det ropes etter prestasjoner og resultater fra alle kanter. Supportere, media, sofaslitere og til og med foreldre kan være nådelose: Solvmedaljen omtales som en skuffelse, taperen bues ut eller ties i hjel. Det er «no time for losers.»

Dyrkelsen av de såkalte vinnerne er ikke bare forbeholdt idrettsarenaen og scenen. På ulike måter gjennomsyrrer det samfunnet vårt. Jo visst er det viktig å motivere mennesker til å yte sitt beste og oppnå sine mål og drømmer. Et samfunn er avhengig av at folk oppnår resultater: at studenten tar sine eksamener, at professoren, vaktmesteren og sykepleieren kan sitt fag. Men det blir et problem når mennesker så ofte verdsettes ut fra synlige resultater, lønninger og posisjoner. Kravene kan bli så skyhøye i skolesystem, arbeidsliv og også i kirke og menighetsliv at mange mennesker opplever at de kommer til kort.

Ungdomsgenerasjonen er på mange måter et barometer på det samfunnet som de lever i. I Morten Holmqvists undersøkelse av norske ungdommer i boka *Jeg tror jeg er lykkelig...*

Ung tro og hverdag, settes bl.a. søkelyset på ungdoms ambisiøse forventninger til hva de skal oppnå. «Ja, jeg vet hva jeg skal bli og hvordan jeg skal bli det. Og tro meg, jeg skal bli god!» sier en av informantene. Mange drømmer om en synlig og lysende jobbkarriere. På den ene siden beskriver mange av ungdommene seg som lykkelige, samtidig som over 40 % sier at de ofte feler seg ensomme. Det ytre og indre regnestykket går ikke opp. På mitt kontor har jeg hatt hengende en kalender fra Kirkens Bymisjon med påskriften «Ingen er bare det du ser.» Det er viktig å huske på at vi ser ikke alt.

For midt i en virkelighet som preges av en hardhendt vinnerkultur, finnes det samtidig en annen virkelighet, Guds rike (Luk 17,21). Dette usynlig samfunnet og fellesskapet er bygd på helt andre verdier enn gullmedaljer, karakterer, doktorgrader, utseende, lønnskonti eller vilje til makt. I Guds rike er de første, de siste (Mark. 9,35). I Guds rike er de svake, de sterke (2. Kor. 12,10). I Guds rike er de fattige, de rike (Matt 5,3). Alle står på lik linje fordi de trenger Guds nåde og tilgivelse i Jesus Kristus. Her er idealet barmhjertighet og ydmykhet.

Guds rike er et usynlig bakvendtland som i framtiden skal tre fram og bli synlig. Samtidig er det viktig at Gudsrike-visjonen får prege oss her og nå, der vi lever våre liv på studiestedene, i arbeidslivet, i samfunns- og menighetsliv. I et samfunn med vekt på karriere og synlige individuelle prestasjoner, er det viktig å virkeliggjøre menneskets ansvar for fellesskapet og for skaperverket. Slik frigjøres byggende krefter til beste for alle. I et samfunn med vekt på ytre vellykkethet, er det viktig å virkeliggjøre verdier som barmhjertighet og tjenerskap. Slik skapes fellesskap for omsorg og vekst, der mennesker kan komme med både sine seire og nederlag. I Guds rike står vi alle på lik linje. Her bærer alle seierskransen, og sammen kan vi synte: «We are the champions, my friends.»

Anne Midttun er etter- og videreutdanningsleder/universitetslektor ved Menighetsfakultetet.

For midt i en virkelighet som preges av en hardhendt vinnerkultur, finnes det samtidig en annen virkelighet, Guds rike.

GRADER

MF tilbyr følgende grader:

- Bachelor i teologi
- Bachelor i kultur- og samfunnsfag, studieretning Ungdom, kultur og tro
- Bachelor i kultur og samfunnsfag med fordypning i KRL
- Disiplinbasert Mastergrad i kristendomskunnskap
- Master i kristendomskunnskap, studieretning KRL fagdidaktikk (deltid)
- Erfaringsbasert master i praktisk teologi
- Master i teologi
- Master of Philosophy in Theology
- Master i kirkelig undervisning (kateketutdanning)
- Master i diakoni
- Cand.theol. (presteutdanning)
- PhD innenfor fagområdene kristendomskunnskap og teologi

Deltidsstudier i KRL på bachelor- og masternivå tilbys ulike steder i Norge, bl.a. som videreutdannings-tilbud for lærere.

MF tilbyr også studier i pentekostal teologi, katolsk teologi, metodistisk teologi og frelsesarmeens teologi.

ADRESSER

Besøksadresse:

Gydas vei 4, Oslo

Postadresse:

Postboks 5144 Majorstuen,
0302 Oslo

E-post: post@mf.no

Tlf: 22 59 05 00 Fax: 22 59 05 05

Bankgiro: 3000 17 41841

MFs netteside: www.mf.no

Fax informasjonskontoret:

22 59 05 01

Nye teologiske utfordringer i en ny tid:

Rom for Den Andre

Under semesteråpningen 10. januar ble ca. 40 nye studenter ønsket velkommen. Generalsekretær i Mellomkirkelig Råd, Olav Fykse Tveit, holdt åpningsforedraget om økumeniske utfordringer og hvilket rom man gir for «Den Andre».

Fykse Tveit sa i sin forelesning at opprettelsen av Menighetsfakultetet er i seg selv et eksempel på hvor viktig det er å bli gitt rom også for den andre. Utviklingen av det liberale samfunnet med sine idealer var i sin tid en nødvendig ramme også for en fri konservativ skole. Det skulle ikke bare være én offisiell statlig mening som skulle ha rom i kirke eller samfunn.

– En kan vel si at denne «andre» langt på vei ble den første, i alle fall den største, og flere er kommet til og beriket det teologiske miljøet i Norge. Og så ble det en utfordring for Menighetsfakultetet å gi rom for både den ene, den andre og den tredje - innenfor sine egne vegger, sa Fykse Tveit som selv har arbeidet ved institusjonen. Han mente at det er et godt tegn at det i 2007 fremdeles er rom for flere teolo-

Olav Fykse Tveit utfordret til å gi rom for hverandre.

giske utdannings- og forskningsinstitusjoner som arbeider med teologi og hvordan teologisk kunnskap og tradisjon skal brukes i kirke, samfunn og skole. – Vi lever i en tid der vi trenger mer - ikke mindre - teologi. Og det trengs flere, videre og dypere perspektiv. Det trengs lange linjer, både bak-

Ansvarlige for åpningsgudstjenesten i Majorstuen kirke. Fra venstre Olav Tromborg, Line Heiberg Ringen, Kristin Moen Saxegaard og Elisa Stokka.

over og framover dersom kirke, skole og samfunn skal håndtere de store oppgaver vi står foran, sa Fykse Tveit.

Han satte så de teologiske utfordringene inn i en dogmatisk sammenheng:

– Enten man er student eller doktor i kristen, økumenisk teologi må man spørre hva det innebærer å gi rom for Den Andre. Gud selv kom som Den Andre. Hvordan skal vi i våre kirkefelleskap gi rom for dette perspektivet og lære å leve sammen med Den Andre i den ene verden? Dette henger nøye sammen, påpekte foredragsholderen.

– Jesu bønn om enhet må føres videre til neste ledd, til et fellesskap av mennesker med ulike personligheter, utrustning, kultur, mening og tradisjon. Enheten er tegnet på at Gud selv er kommet med sin frelse til verden. Mennesket blir dratt ut av sin innkrøketthet og satt sammen i et nådefellesskap fordi vi alle tilhører den samme åndelige familie som Kristus skaper ved sitt nådebord.

Fykse Tveit uttrykte glede over det økumeniske mangfoldet som i dag preger fakultetet, og det samarbeidet som er etablert med flere kirkesamfunn. Han tok også opp andre sider ved kultur- og religionsmøtene i vår tid. – Vi trenger en økumenisk holdning som tar ansvar for å gi den andre rom. Og tilsvarende må vi forvente at Den andre er der med det samme ansvar. Det er begge ansvar at begge har rom. Det kaller på medfølelse og forståelse. – Å ha retten til å bruke det frie rommet krever at vi bruker det for å kjempe for Den Andres rett like mye som vår egen. Det er alltid en fristelse å bruke det frie rommet til å overkjøre andre, sa Fykse Tveit, som utfordret til å gi rom for dem som i dag banker på våre dører fra andre kulturer.

Tekst: Terje Hegertun

Foto: Marianne Torp

Marie Kvalbein sang under semesteråpningen.

Ansvarlige for gjennomføringen av det nye cand.theol-programmet, fagrådsleder Gunnar Heiene og studiesjef Øystein Lund.

Mot nytt studieprogram i teologi

Hosten 2007 begynner et nytt studieprogram i teologi. Men allerede dette vårsemesteret er det overgangsordninger som skal lede fram til det reviderte studieløpet.

Overgangsordningene er utarbeidet for hvert kull, noe som gjør det mulig å fullføre studiet på normert tid og med godt faglig utbytte. En av endringene går ut på at man går over til årssyklus på alle emner. Det innebærer - med unntak av et par emner i praktisk teologi - at det gis undervisning i de enkelte emner kun en gang i året. Ikke alle emnene er ferdig utviklet enda.

Den nye ordningen for cand.theol-studiet har følgende hovedelementer i sin årssyklus (fra høst til neste vår - til sammen 12 semestre): Semestrene 1 og 2: KRL111 og 112, samt exphil. Semestrene 3 og 4: Nytestamentlig gresk (begge semestrene), exfac, kristologi (KRL202), innføring i praktisk teologi og reformatorisk teologi (KRL203) Semestrene 5 og 6: Bibelhebraisk (begge semestrene), innføring i GT og i NT, forkynnelse og gudstjenestearbeid med menighetspraksis, kirkehistorie og misjon Semestrene 7 og 8: Fordypning i GT og i NT (begge semestrene), fra tekst til preken: homiletiske perspektiver, sjelesorg og institusjonspraksis Semestrene 9 og 10: Fordypning i

kirkehistorie (begge semestrene), fordypning i systematisk teologi (begge semestrene), gudstjenesteøvelse og stiftspraksis; teologi, kirke og samfunn (dette emnet kan erstattes med et valgfritt fordypningsemne på masternivå)

Semester 11: Avhandling med metode Semester 12: Spiritualitet og ekklesiologi (dette emnet kan erstattes med et valgfritt fordypningsemne på masternivå), menighetsbygging og prestedtjeneste.

I en kommentar til det nye studieløpet i teologi sier studiesjef Øystein Lund: – Vi ønsker å ta vare på det beste i de nyvinninger vi har hatt gjennom de siste årene - da særlig den praktiske teologis plass, og integreringen av profesjonsperspektivet i alle fag. Vi er opptatt av at studiet skal være tett på en yrkesutøvelse som prest, og samtidig ønsker vi at studiet skal være livsnært og utfordre studentene i deres egen livssituasjon. Programplanen gir økt vektlegging av noen sentrale emner som hermeneutikk (fra tekst til preken - bibelbruk i vår tid - skriftens plass) og religionsteologi (Religion, Kirke, Kulturforståelse). Samtidig har vi ønsket å gi studiet en noe mer låst struktur for å sikre en grundig innføring og fordypning i teologiens klassiske disipliner. De siste årene har vi registrert at en del studenter har fullført studiene med til dels store hull i grunnleggende teologiske emner.

MF PÅ KRYSS

Besøk fra Kina

Tre religionsforskere fra Institute of World Religions (CASS) i Beijing, samt religionsministeren i Yunnanprovinsen, besøkte MF i desember sammen med Kina-kjenneren Johan Tidemann Johansen og hans datter Nora Gimse, som er Kina-kontakt i Frikirken. De møtte MFs ledelse og fire av MFs kinesiske master-studenter. Bak fra venstre prof. Guolong Lu, Johan Tidemann Johansen, prof. Ze Jin, rektor Vidar L. Haanes, prof. Svein Olaf Thorbjørnsen, religionsminister Ai GuoWang og Rolv Olsen fra Egedeinstitutet. Foran fra venstre prof. Yonghui Qn, studentene Yanhua Ma, Minhua Jing, Wenjuan Wang og Yunhua Zhaisamt Nora Gimse fra Frikirken.

Lucia

Ragnhild Fuglseth og Lena Stordalen spredte lys og glede på Luciadagen. De sang og delte ut twist og pepperkaker til studenter og ansatte..

Trond Giske til MF

Kultur og kirkeminister Trond Giske besøkte Menighetsfakultetet i slutten av november. Giske innledet til samtale om stat og kirke og praktikumsrektor Halvor Nordhaug ga respons. Engasjerte studenter fylte studentkafeen og deltok med innlegg da ordet ble gitt fritt. Rektor Vidar L. Haanes ledet møtet.

Semesterslutt 1-4 ▶

Det ble trangt om plassen i kapellet ved semesteravslutningen i desember. Kandidatene med familier var hovedpersoner denne dagen.

Sindre Skeie var ferdig cand. theol. i desember. Her sammen med kona Ingjerd Aarseth, sønnen Jakob og Eyvind Skeie (far).

KG på besøk

145 avgangselever og 10 lærere fra Kristelig Gymnasium hadde fagdag på MF i januar. Morten Holmqvist og John-Arne Jensen underviste.

Nytt studentråd

Foran (f.v.):
Gunhild Karlsen
og Åse M. S. Haugstad.
Bak: Eike L. Ziller-Off
(leder), Lene Bergset,
Åshild Høllesli, Maria
Vassli Gjære og Kristine
Thorstvedt. Thomas Røsbak
Olsen er illustrert i pappfigur da
han ikke var tilstede da bildet ble
tatt.

200 lærere på kurs

Hilde Henriksen Waage i samtale med professor Gunnar Heiene under etterutdanningskurset for lærere 2. og 3. januar.

Menighetsutvikling i transatlantisk perspektiv

Nærmere 30 deltakere fra bispedømmer, kirkelige utdanningsinstitusjoner og organisasjoner deltok på den første konsultasjonen 8. – 9. januar på MF. Prosjektet er støttet av Norges Forskningsråd og ledes av professor Harald Hegstad og praktikumsrektor Halvor Nordhaug. Fra venstre: Hege Hovland Malterud, Oslo bispedømme, Kjell Yngve Riise, Nord-Hålogaland bispedømme, Harald Hegstad MF, Halvor Nordhaug MF og Sabine Kleinbeck, Kirkefondet, København.

Maria Hjulstad Junttila fullførte sin mastergrad i teologi, studieretning katolsk teologi. Her studerer Generalpriorinne Else-Britt Nilsen vitnemålet sammen med rektor Vidar L. Haanes.

Metodister med mastergrad: Fra venstre biskop Øystein Olsen i Metodistkirken, Hilde-Marie Øgreid, Terje Nilsen, Tom G. Jønnsen og rektor Roar G. Fotland.

Tyske Corinna Körting ansatt som professor i GT

Fra Göttingen til Oslo

Midt i februar begynner tyske Corinna Körting i stillingen som professor i GT. Hun gleder seg til å begynne på et fakultet som på flere måter skiller seg fra den tyske universitetskulturen.

Corinna vedgår at det kanskje ikke er et normalt steg i karrieren for en ung, tysk fagteolog å komme til Norge.

– Nei, helt vanlig er det nok ikke, men det er likevel mange tyske teologer som underviser i land som Frankrike, Belgia, Nederland og USA. Selv motte jeg en av MFs egne GT-professorer, Karl William Weyde hosten 2001. Vi samtalte om utviklingen av GT-faget ved fakultetet, og jeg hadde gleden av å være gjesteforeleser her i februar i fjor. Jeg motte da både studenter og lærere og fikk interesse for dette fakultetet, og jeg gleder meg til å ta fatt midt i februar.

Corinnas egen nære familie blir boende i Tyskland inntil videre. Bestemoren til Corinnas mann var norsk og hennes familie bor i Norge. Mange i familien er derfor glad for at Corinna begynner på MF. – For mange år siden besøkte jeg Norge i forbindelse med en ungdomsleir jeg deltok på. Og jeg gleder meg selvsagt til å bli bedre kjent med dette vakre landet.

– Hva er de viktigste forskjeller mellom et fakultet som vårt og de teologiske lærestedene i Tyskland?

– Forholdet mellom studenter og studie-sted er annerledes. Tyskestudenter må normalt organisere sitt eget studium på egen hånd uten særlig hjelp fra andre. Dere har en mer velutviklet administrasjon og studieveiledning, noe jeg antar betyr mye både for studenter og lærere. For øvrig er semestrene strukturert noe annerledes; det gjelder også arbeidsfordelingen mellom lærerstab og administrasjon.

Corinna berømmer atmosfæren ved Menighetsfakultetet, og hun påpeker spesielt hvordan fakultet rent bygningsmessig er konstruert; deriblant den sen-

trale plassering som kapellet har fått: – Dette finner man ikke ved de tyske teologiske fakultetene som jeg kjenner. Skal man samles til morgenbønn, må man finne et klasserom el. l. Her virker det som om kapellet er noe av hjerteslaget i Gydas vei 4, og det setter jeg pris på. Det samme gjelder den åpne og lyse kafeen; sentralt plassert i nærheten av inngang og resepsjon. Den blir et viktig miljøskapende sentrum, åpen og lys. Dette har mye å si for miljøet og for den uanstrengte kontakten og vennlige tonen som er mellom studenter og lærere. Det gjør at det er lett å snakke sammen og det er virkelig fascinerende!

Corinna berømmer også Menighetsfakultetet for dets økumeniske profil.

– Her har Tyskland mye å lære! slår hun fast. – Jeg er imponert over denne utviklingen. I mitt hjemland vil studenter som ikke er tilknyttet et klassisk kirkesamfunn, ha problemer med å ta en master i teologi eller bli cand.theol. Ved Det teologiske fakultet ved Universitetet i Hamburg hadde vi riktignok et katolsk professorat, men det ble ikke forlenget da denne læreren gikk av med pensjon. Så vi har et stykke vei å gå i å lære oss å

etablere tverrkristne strukturer. Kanskje det hele må starte med kontakter på det personlige plan? undrer hun.

– Corinna, når begynner du å undervise på norsk?

– Så fort som mulig! Men jeg vet jo ikke helt. Jeg starter med å forelese på engelsk samtidig som jeg forsøker å lære meg å lese norsk. Når jeg våger snakke norsk er ikke godt å si; kanskje om seks måneder, kanskje om halvannet år? Jeg lover at jeg skal lære meg norsk så fort som mulig!

Hennes viktigste faglige bidrag vil være knyttet til de forskningsfelt hun selv har arbeidet mest med, og hun håper å kunne bringe inn en del nye dimensjoner ved studiet av GT. – Jeg har bl.a. vært opptatt av forholdet mellom GTs egen tekst og Qumran. Et annet felt vil være kultforståelsen i ulike deler av GT, et temaområde som også Karl William Weyde har arbeidet med. Så her vil vi kunne intensivere en spennende faglig utvikling som kan plassere MF blant de beste i Europa.

Corinna erkjenner at Det gamle testamente er en utfordring å studere, både på grunn av språket, men også på grunn av en del innholdsmessige avsnitt som mange kjenner seg lite komfortable med. – Men dette kan man se som en utfordring å arbeide med. Det gjelder også de vanskelige passasjene. Jeg har allerede registrert en rekke interesserte studenter. GT er nemlig en spennende forskningsarena, og kanskje jeg kan gjøre studentene enda litt mer nysgjerrig på hvilket potensiale som ligger i noen av de gammeltestamentlige temaene. Jeg er i alle fall optimistisk på fagets vegne.

– Hvorfor ble du så interessert i GT?

– Jeg har av en eller annen grunn alltid vært spesielt interessert i denne delen av Bibelen og teologien. Jeg husker at jeg allerede som barn gikk opp i religionsprøve i GT mens alle de andre i klassen tok buddhisme! Og før jeg begynte med mine universitetsstudier, arbeidet

Corinna Körting sammen med en av teologistudentene, Ragnhild Halden.

Inspirerende og utfordrende

jeg en tid ved et hospital i Hamburg, drevet av joder. Under studietiden tok jeg fri og arbeidet noen måneder på et hospital for dødssyke pasienter i Israel, noe som både ga meg nærkontakt med det hebraiske språket og med en rekke ulike nasjonaliteter. Her ble jeg også kjent med en rekke skandinaviske volontører som fortsatt er blant mine venner.

Corinna Körting har undervist ved universitetene i Hamburg, Lüneburg, Kassel og Göttingen. Hun er dr.theol. fra Universitetet i Hamburg på avhandlingen «Der Schall des Schofar. Israels Feste im Herbst» (Walter de Gruyter 1999), og fikk sin habilitasjon ved Universitetet i Göttingen i 2005 på avhandlingen «Zion in den Psalmen» (Mohr Siebeck 2006). Hun tilhører den evangelisk-lutherske kirke i Tyskland. Nå gleder hun seg til å komme til MF og bli en del av det dynamiske fagmiljøet ved institusjonen.

Tekst: Terje Hegertun
Foto: Marianne Torp

At MF nå, for første gang, tilsetter en professor fra Tyskland, forteller om vilje til nytenkning og ekspansjon. At det skjer ved inngangen til fakultetets 100-årsjubileum, viser også at jubelanten er i takt med tiden, med den økende internasjonalisering og mobilitet som finner sted innenfor høyere utdanning i dag.

Hva betyr denne ansettelsen for MF? En faglærer fra et annet land vil være både inspirerende og utfordrende. Professor Corinna Körting vil kunne bringe nye impulser til vår undervisning og forskning. Med sine kontakter i hjemlandet og sin deltakelse i det tysk-nordiske forskningsnettverket av gammeltestamentlere, som MF er med i, vil hun også være et viktig bindeledd mellom vårt fakultet og teologiske utdanningsinstitusjoner i Tyskland. Corinna Körting er for

ovrig allerede kjent hos oss som en svært dyktig lærer etter sin gjestevisitt på MF for et år siden

Kanskje skal vi være så ubeskjedne at vi ser denne ansettelsen som uttrykk for anerkjennelse av MF fra det internasjonale fagmiljøet. Av ti søkere til stillingen, var hele fem fra andre land, og Corinna selv er ettertraktet i sitt hjemland.

At MFs første kvinnelige professor i full stilling er gammeltestamentler fra Tyskland, er et lite poeng i seg selv: I generasjoner har ikke minst professorer i Det gamle testamente ved MF hentet sterke impulser fra tyske kolleger. Nå kommer en av dem til oss, i fast stilling. Det er en fin gave – og utfordring – til 100-årsjubilanten.

Karl William Weyde

«Tverrkulturell kommunikasjon» er et av MFs studieprogrammer. Målsettingen med årsstudiet er at studentene skal utrustes bedre til å kommunisere med andre på tvers av kulturelle og religiøse forskjeller.

Studiet starter med mye teori om kommunikasjon og sosialantropologi, om livssyn og om globalisering. Med dette som ballast reiser studenter og lærere til Kina for å få ytterligere kunnskap om ett kulturområde og for å prøve ut den teori de har tilegnet seg. Sist høst reiste MF for tredje gang med en studentgruppe til Kina. Reiseruten var Beijing, Kunming og Lijiang (i Yunnanprovinsen, Kinas sørvestre provins) og Hong Kong. En måned var vi underveis. Alle steder hadde vi undervisning om kultur, religion og sosial situasjon i Kina, mest ved stedlige universitetslærere. Dette ble kombinert med besøk i templer og parker, i kirker og på teater. Mye var vi også på steder der vanlige kinesere lever sine liv i det offentlige rom. På våre utflukter hadde vi alltid med oss noen kinesiske studenter som kunne snakke engelsk med våre. Det gav en spesiell mulighet til å kommunisere på tvers av kultur og bakgrunn. Studentene fikk prøve seg på egen hånd som pru-

MF-studenter i møte med kinesisk kultur

tende kunder og taxipassasjerer. Det siste er ikke helt lett når sjåføren ikke forstår et ord engelsk.

Kina er preget av en monumentalkultur. Slik fikk herskerne vist sin styrke og sin rikdom. Mange av disse monumenter og bygninger besøkte vi, spesielt i Beijing. For mange var besøket på den kinesiske mur toppen. I grupper og sammen med de norske lærerne og de norske tolker presenterte studentene i såkalte klassens timer sine inntrykk og sine tolkninger av det de opplevde og lærte.

Flere steder var vi til stede på gudstjenester og besøkte kirker. Den kinesiske kirke opplever stor vekst. Spesielt er interessen for kristendommen stor blant de utdannede. Tidligere var det en stor forskjell og til dels motsetning mellom de registrerte kirker (tre-selv-kirkene) og husmenighetene. Fremdeles er det en forskjell, men mange går både i en husmenighet og i en tre-selv-kirke. En spesiell opplevelse fikk vi i en landsby

et par timers busstur (til dels på en krottersti) utenfor Kunming. Landsbyen er befolket av miao-folket der en vesentlig prosentdel er kristne. De tok imot oss i en meget enkel kirke. En evangelist fortalte om menigheten og om dens vanskelige historie, særlig under kultur-revolusjonen. Menighetens korsang var ikke av det enkle slaget. De sang for oss på en fantastisk måte. Kinesiske salmer og deler av Händels Messias (blant annet Hallelujakoret) tonet ut og gav oss nesten følelsen av å være i himmelen. Dette var mennesker som etterpå gikk ut på åkeren og ployde marken med oksespenn og treplog.

For studentene var det nok ikke så lett å starte på nye faglige utfordringer ved hjemkomst. I en ukes hjemmEEKSAMEN fikk de anledning til å integrere noe av det de hadde erfart i arbeidet med mer teoretiske problemstillinger.

Tekst: Svein-Olaf Thorbjørnsen
Foto: Vidar L. Haanes og Gunnar Severinsen

På den kinesiske mur. Fra venstre: Gunnar, Lars, Berit, Sindre, Bjørg Marie og en kinesisk student.

Hele gruppen, inklusive to lærere og en tolk, på vei til Jadedragens fjell.

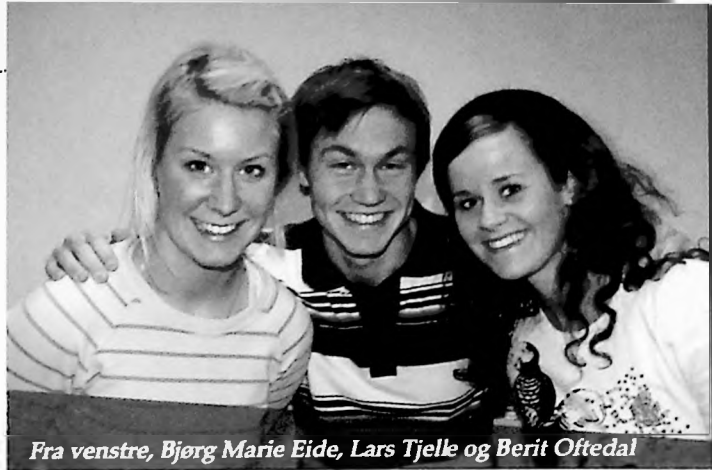

Ine gjøres klar for en luftig tur på løypestreng.

Alexander glir godt inn i det tradisjonelle orkesteret i Lijiang.

Tverrkulturell kommunikasjon!

Fra venstre, Bjørg Marie Eide, Lars Tjelle og Berit Oftedal

Bjørg Marie Eide, Berit Oftedal og Lars Tjelle går på helårsstudiet i Tverrkulturell Kommunikasjon. Emnet er et fag som inneholder elementer av sosiologi, sosial antropologi og livssyn. Med seks til åtte undervisningstimer i uken er all-kevel Kinabesøket undervisningsårets ubestridte høydepunkt. I en hel måned, fra midten av oktober reiste tyve studenter fra Menighetsfakultetet rundt i Kina.

Alle tre er enige om at utenlandsturen var en av hovedgrunnene til at de valgte emnet. Hver dag ble det forelest om ulike aspekter ved kinesisk kultur, både ved kinesiske og norske professorer og ved elevgruppen selv. I tillegg fokuserte hver elev på et valgt tema som de senere behandlet på juleeksamen.

I Beijing møtte de 15 utplukkede kinesiske studenter som ga dem et inntrykk av deres hverdag. Turen inneholdt også fjelltur til Himalayaplataet - 4700 meter over havet. De var på besøk i den norske

ambassaden, de besøkte et barnehjem, samt et aktivitetssenter for de over 60. I tillegg var de i det mer vestlig pregede Hong Kong og i Li Jang, som med en befolkning på størrelse med Oslo relativt sett er som en landsby å regne i Kina.

I et Kina som snart skal arrangerer OL, og som stadig kritiseres for brudd på menneskerettighetene, var den største kontrasten opplevelsen av hvor sensitive enkelte emner er.

– Man snakket ikke om politikk, og Mao var fremdeles høyt respektert, sier Bjørg Marie. – Det var mye fasade, legger Berit til. I det hele tatt er fasade et ord som dukker opp mye mens vi snakker. – Å se de virkelige kontrastene i det kinesiske samfunnet på en slik tur er nok nærmest umulig, sier Lars.

– Besøket har i hvert fall styrket erkjennelsen om at det vi tar for gitt eller regner som norm, ikke nødvendigvis er det, sier Bjørg Marie. De andre nikker.

– Hva har Norge å lære av kinesisk kultur?

– Eldre kinesere bedrev morgengymnastikk i parkene på eget initiativ, sier Berit, etter at de alle har tenkt en stund. – Alt fra meditative øvelser til øvelser med tradisjonelle håndvåpen.

Om studieåret sier Berit:

– Du velger ikke tverrkulturell kommunikasjon fordi det leder frem til en konkret jobb. I stedet gir det deg en kompetanse som du kan bruke i alle mulige sammenhenger. Hun ønsker å jobbe i utlandet. Både Lars og Bjørg Marie vil undervise, samt drive bistand. De er fulle av lovord for et studium de karakteriserer som veldig viktig og som de mener for få studenter vet om. Enten man skal bedrive bistand eller jobb hjemme, er tverrkulturell kommunikasjon noe man må ha et forhold til.

Tekst: Mikkel Storm Glomstein
Foto (over): Marianne Torp

Inger, Charlotte og Maria sammen med to av de kinesiske studentene i Beijing.

På toppen av Jadedragens fjell, 4680 meter over havet.

Koret vi møtte i kirken i Miao-landsbyen.

Måltid utendørs i Miao-landsbyen. Fra venstre: Marie Charlotte, Gunnar, Trine, Berit, Inger, Frode, Inger og Bjørg Marie.

Glenn Øystein Wehus – MFs nye gresklærer

I Sandveis fotspor, men i egne sko

Glenn Wehus er ansatt som MFs nye gresklærer. Han tar opp arven etter Bjørn Helge Sandvei, men har tenkt å gå i egne sko. – Jeg får vel gjøre det på min måte, selv om jeg drar stor nytte av min forgjenger, sier Glenn til Lys & Liv.

Glenn kommer fra Sannidal i Kragerø der han var knyttet til kirkens ungdomsmiljø. Men miljøet hadde også kontakt både med Frikirken og Ungdom i Oppdrag, og da Glenn kom til Oslo, ble etter hvert Misjonssalen hans gudstjenestemiljø. – Jeg har alltid hatt en kristen identitet, men behovet for tilhørighet – å bli funnet av Gud i et livsfelleskap med ham og troens folk – ble mer påtrengende for meg i ungdomsskoletiden, sier Glenn. I 1993 kom han til MF for å begynne på grunnfagsstudier. Disse kombinerte han med å ta idéhistorie på Universitetet i Oslo.

– Selv om min primære tilhørighet allerede fra den gang var teologi, var jeg også interessert i å få en helhetsforståelse av de lange linjer i den historie som har skapt vår kulturkrets og som de idéhistoriske studiene ga meg innblikk i. Høsten 2000 var Glenn ferdig med teologistudiene ved MF, og arbeidet også en tid som uordinert feltprest. – Jeg hadde egentlig ingen spesielle planer om å bli gresklærer. Interessen for dette språket og for den gresk-romersk-jødiske antikke historien ble nok vakt under språkstudiene til Sandvei, sier Glenn. – Hans evne til å kombinere språkstudier med antikkfaglige spørsmål, ble viktig for meg. Det gjelder også turen vi hadde til Midt-Østen i 1998. Jeg husker godt den dagen jeg stod i Israel – ved en romersk akvedukt – og så ut over Middelhavet. Da følte jeg meg

Glenn Wehus fra Kragerø er MFs nye gresklærer.

hjemme, og i dag er hobbyen blitt mitt yrke, så jeg kan jo ikke si meg misfornøyd med det!

– Hva lærte du av din egen gresklærer, Bjørn Helge Sandvei?

– Hans evne til å lede skritt for skritt. Evnen han hadde til å visualisere og gjøre ting forståelige, over tid. Aktualiseringen og de pedagogiske hjelpeverktøyene han brukte. Alle de små «bruddene» og innsmettene han hadde i undervisningen: sangene, historiene og

alle de små pedagogiske grepene som gjorde timene til noe mer enn ren pugg og grammatikk.

– Siden du er lærer i gresk, er du særlig språklig begavet?

– Jeg har alltid vært interessert i språk og setningsstrukturer, men jeg tror faktisk ikke at jeg er spesielt språklig begavet og jeg er heller ikke spesielt rask til å lære nye språk. Men tross alt er gresk noe konkret og håndterlig og noe man kan få en rimelig god oversikt over. Jeg ville hatt mer respekt for å gå løs på andre teologiske fagdisipliner. Et annet perspektiv er at greskstudiet samtidig gir et innsteg i den antikke kulturkrets, og blir dermed noe mer enn grammatikk og lingvistikk. Som sagt var det noe ved antikken som fascinerte meg og som nok har bidratt til å gjøre meg til lærer i gresk. Kanskje det handler om den intellektuelle vitaliteten jeg fant i den antikke kulturen, det elastiske og lekende, og ikke minst de antikke grekeres evne til å kommunisere ved hjelp av språket og til å søke å finne svar på alle de spørsmål de hadde. De ville så gjerne forstå, og for å utvikle denne høye bevisstheten anvendte de sine språklige ressurser og sine retoriske evner. Som kjent var de fødselshjelpere for den europeiske intellektualitet som utviklet seg mange hundre år senere. De hadde meninger, skikker og kulturelle trekk som ligger fjernt fra vår tenkning i dag, samtidig representerte de noe av det mest moderne ved vår egen kultur; som for eks. synet på – og dyrkingen av – idrett som sjanger. Som lærer i gresk er det naturlig for meg å legge inn noen økter der jeg sammen med studentene ser på noen kulturelle, historiske og samfunnsmessige aspekter som kan tjene som et bakgrunnstykke for språket og for de mentaliteter som kommer til uttrykk i den tidlige greske tenkemåte.

– Er din måte å undervise på forskjellig fra din forgjenger?

«For MF vil det i
framtiden være viktig
å kommunisere både
til hode og hjerte»

– Bjørn Helge la en mal for greskundervisningen som det ikke er grunn til å avvike så mye fra. Så du kan vel si at jeg går i hans fotspor, men likevel i mine egne sko. Jeg får gjøre det på min måte, men jeg har meget stor nytte av det han utviklet. Det gjelder både øvingshefte, gloseguide og overheadmaterialet. Jeg har på mange måter kommet til dekket bord, og er takknemlig til ham for det. Samtidig er jeg i gang med å utvikle materiell ytterligere. Også dette studiet er i endring, og det er viktig å være «på hugget» slik at studentene får best mulig hjelp i en krevende del av teologiutdanningen.

– *Hva tenker du om greskstudiets plass i den framtidige teologiutdanningen?*

– Jeg registrerer at studentene har ulike forventninger til språkstudiene. Noen tenker at dette er noe vi bare må igjennom, mens andre har et mer konstruktivt forhold til faget. Som den døråpner det i virkeligheten er til bibelfagsstudiet og til å kunne eksegere tekster ved hjelp av nytestamentets eget språkunivers. Jeg tenker derfor at greskstudiet hører naturlig hjemme for en utdanningsinstitusjon som MF som ønsker å kombinere en høy grunnspråkskompetanse med nærhet til kirke og menighet. For noen i kirken bør kunne gresk, og at presten har denne kompetanse, er en stor fordel, både for presten selv, men det er også en fordel for dem som har viktige bibelteologiske spørsmål å stille at det er kort vei til noen som kan lese grunnteksten. Som kjent er det mange som er engasjert av den bibelske tekst og for ulike typer av bibeloversettelsesspørsmål. Og for MF vil det i framtidens være viktig å kommunisere både til hode og hjerte. Det viktigste er ikke akademia i og for seg, men de mennesker som man skal være til hjelp og veiledning for.

Tekst: Terje Hegertun
Foto: Marianne Torp

Verdien av kunnskap

Å være studentrådsleder på MF er en ære. Å lede et studentråd i verdens beste land å bo i (UNDP rapport 2006) og dessuten være student ved et av de fremste utdanningsinstitusjoner for teologi i dette landet (min egen mening) er ikke bare gledelig, men gir også et enormt ansvar. Det er vanskelig å klage på noe når man har det bra på alle måter. Jeg vil da heller ikke benytte anledningen til å klage på noe som helst. Det er saktens nok problemer i verden til at vi skal sitte her og irritere oss over våre «problemer», det være seg pensjonsreformen eller studiefinansiering. Det nære er alltid det som opptar en mest. Jeg er den første til å vedgå at jeg har lyst å få uttelling på pensjonen for mine 10 år som student når jeg om 40 år blir pensjonist, eller at jeg kunne tenke meg en kunnskapsminister som faktisk besitter kunnskap nok til å verdsette høyere utdanning mer enn inntrykket etterlater etter nærmere 2 års regjeringstid. Det kan være irriterende å åpne sine øyne opp for verden og se at andres problemer vokser over hodet på en. Det er nok å reise til vårt eget kontinent. Vi skal ikke lengre unna enn til de tidligere ostblokklandene for å finne ut at studiefinansiering er et gode for de få. Det er vanskelig å tenke seg at jeg risikerer å bli arrestert hadde jeg vært studentleder i Hviterussland. Studentenes fredspris 2007 går til en studentleder i Burma. Charm Tong. I hennes sko hadde jeg risikert å bli drept! Med andre ord: Jeg verdsetter min utdanning utrolig høyt, det er et privilegium å få lov å studere. Å studere tilfører samfunnet verdi på en unik måte. Det er menneskelig verdiskapning, ubetalelig. At MF som institusjon satser høyt og utdanner mennesker til å være ledere i kirke og samfunn er av stor verdi for alle berørte parter. I dag blir man ikke bare prest på det som for ble kalt "englefabrikken", man blir samfunnsleder og forbilde for mange mennesker, en troskonsulent.

I Norge tar kun en av tre utdanning på høyere nivå. (SSB 2004) hva er da viktigere enn å spre den kunnskapen og viten du opparbeider deg gjennom et langt studium? Verdien av et stu-

*Eike Lennart Ziller-Off,
studentrådsleder.*

dium er avhengig av hvordan kunnskapen anvendes senere. Å anvende den på en god måte er å inspirere andre til viten. Å gå mot strømmen vil ikke alltid være den beste måten, men av og til kan det hjelpe andre til å se hva som er poenget! Dietrich Bonhoeffer skriver vinteren 1942-43 fra fengselet: (fritt oversatt fra tysk): «Det godes farligste fiende er ikke ondskapen, men dumheten. Dumheten som oppstår når mennesker, ofte i grupper, blir gjort dumme eller også lar seg bli gjort dumme. Når menneskene i sin uvitenhet og dumhet lar seg frarove sin indre selvstendighet, er de også kapable til å gjøre onde gjerninger». Bonhoeffers situasjon var selvfølgelig en helt annen. Han satt i fengsel under nazistenes styre. I vår digitale informasjonsverden er det allikevel mange mennesker som blir undertrykt, mobbet eller sågar drept i uvitenhet og frykt for det gode. I vår sammenheng kan det dreie seg om frykt for å utlegge bibelen, diskutere troen eller sågar avmystifisere Gud. Derfor er jeg glad at jeg får lov til å være studentrådsleder på en institusjon som sprer kunnskap, viten og allikevel sannheten om frelsen i Jesus Kristus. Kunnskapsfrykt er den beste måten å ta fra utdanning verdi. Vær frimodig, stå frem med dine meninger, den har verdi.

Cand.tehol Arne Skare har skrevet en spesialavhandling om en nokså ukjent del av norsk kirkehistorie for 500 år siden: den russisk-ortodokse kirkes påvirkning av samisk kultur i Sør-Våranger og historien om Trifon.

Arne Skare er en av de ferskeste prester i DnK. Han ble ordinert 25. januar og arbeider nå som vikarprest på Nesodden. Hans interesse for den russisk-ortodokse kirkes nærvær i Sør-Våranger henger sammen med at han selv kommer fra området. Det lille russiske St. Georg-kapellet i Neiden var en del av hans nærmiljø. Og helgenen Trifon var en del av hans barndomsfortellinger. Det ble naturlig for ham å se nærmere på hva dette egentlig handlet om.

– Det verserer egentlig to vidt forskjellige historier om den hellige Trifon. Den russisk-ortodokse kirkes versjon sier at han var en from prestesønn som på 1500-tallet fikk en visjon om å misjonere på nordkalotten. Hans virkefelt var Petsjenga-området på russisk side og skoltetamene i Neiden i Sør-Våranger på norsk side der han fikk reist et kapell. Den andre og bedre dokumenterte versjonen er en helt annen og langt mer dramatisk:

Trifon var en alminnelig mann som ble forelsket i vakre Ellina. Han kidnappet henne, men i et raserianfall drepte han henne og levde etterpå som roverhoved i Novogord-området. Men han får et syn om å gjøre bot, og dette innebar at han skulle forkynne evangeliet for fattige. Noe som også bragte ham til Norge.

– Det var en utfordring å skrive en faglig avhandling der jeg hadde så lite skriftlig materiale å arbeide med, men desto flere muntlige sagntradisjoner. Ett av

St. Georg-kapellet i Neiden.

Med fokus på ortodoks tro i nord

Arne Skare fra Kirkenes har funnet tydelige spor av russisk-ortodoks påvirkning av samisk kultur og språk. En påvirkning som har sine røtter fra 15-1600-tallet.

sporene var å se på språket for å tolke kristendomsforståelsen til skoltetamene. Mye tyder på at disse samene ble gjenstand for en effektiv misjonering fra russisk-ortodoks side for omlag 500 år siden. Vi ser sporene i både språk, kunst og kultur. De forlot sin samiske tro og ble en russisk-ortodoks enklave på norsk side. Skare viser bl.a. til at den nordsamiske språkkretsen er påvirket av russisk-ortodoks tro ved at religiøse ord er likelydende; som for eks. ordene prest, dåp og hedning.

I sin avhandling viser han til legender som kan tyde på kristningsforsøk av nordkalotten så tidlig som fra 1050. – Det finnes tradisjoner i Finnmark som

er så gamle og har vært så sterke at man med noenlunde sikkerhet kan si at Gud kom til Finnmark lenge før Læstadius, og disse tradisjonene overlevde også fornorskingsprosessene.

Et eksempel Skare viser til, er den såkalte runebommen som er kjent i samisk kultur. En runeboom fra 1600-tallet viser symboler fra den ortodokse trosverdenen; bl.a. er det tegninger som trolig viser en russisk kirkebygning med tre kors. – Vi vet at også at Trifon fikk bygget et kloster i Petsjenga, og det har nok satt sine spor, sier Skare.

– Jeg synes å se både en kirkelig påvirkning, et kulturelt mangfold og en språklig tilpassning i det materialet jeg

har satt sammen. Det er et mer spennende religiøst mangfold i nord enn det mange er klar over, også kirkehistorikere. Spesielt har Øst-Finnmark vært et møte-
sted der utveksling av religiøse tanker har funnet sted over en meget lang tidsperiode. Måtte Gud gi at det fortsatt kan være en slik møteplass i fredens tjeneste, sier Arne Skare.

Tekst: Terje Hegertun
Foto: Marianne Torp

DnK: Nord-Hålogaland kaller!

Vi spur stiftsdirektør Oddgeir Stenersen fra Nord-Hålogaland bispedømme om hvordan det står til med presterekutteringen i Finnmark.

– Vi har pr. i dag en god del ledige stillinger, spesielt i indre Finnmark.

– Hva tror du det skyldes?

– Det er få fra Finnmark som utdanner seg i den retningen, så vi er avhengig av at folk kommer fra andre deler av landet. Jeg er i grunnen forundret over at ikke flere føler et kall til stillinger i disse områdene, og tror det må skyldes manglende kunnskap om hvor fint vår del av landet er.

– Hva gjør dere for å forbedre rekrutteringen?

– Vi er offisielt inne i forbindelse med utdanningsinstitusjoner som Menighetsfakultetet og Teologisk Fakultet. I tillegg jobber vi med planer om langsiktig rekruttering i regionen. Vibesøker blant annet skolene i området og presenterer kirken som framtidig arbeidsplass.

– Hvordan er utsiktene fremover?

– I dag er det mulig å gjennomføre presteutdanningen i landsdelen, og vi håper dette vil øke tilfanget. Et problem er at mange som reiser ut i tjeneste, reiser som ektepar, der enten begge parter er prester eller der den andre parten er utdannet innen noe annet og trenger en relevant jobb. Dette kan være vanskelig å få til å kombinere.

– Hva kan friste de yngre leserne av Lys og Liv nordover?

Jeg håper at flere vil oppdage hvor flott vår del av landet er og hvor spennende region det er å jobbe i!

Tekst: Mikkel Storm Glomstein

25 år siden Praktikum

Kullet som var ferdig med Praktikum desember 1981 feiret 25 årsjubileet sitt 19.januar. Dagen startet med mottagelse i det gamle «klasserommet» som ble brukt for 25 år siden, hvor de fikk informasjon om dagens MF. Deretter var det omvisning og andakt, før dagen ble avsluttet med en privat fest og mimring. Foran fra venstre: Lars William Godman, Reidar A. Kirkevold,

Nils Magnus Hovland, Anne Pettersen, Helen Bjørnøy, Anne Tuud Apland, Hildegunn Teigen og Bjørn Sverre Lie.

Andre rekke fra venstre; Ole Jørgen Sagedal, Knut Ivar Askeland, Sigurd Flydal, Svein Sando, Atle Sommerfeldt, Haakon Korsgaard, Børre Arnøy og Øystein Halling. Bak fra venstre; Theis Salvesen, Erik Haualand, Rolf Ekenes, Anstein Lothe og Jan Terje Hanssen.

Ordinert til prest i Unitarkirken

■ Lordag 6. januar 2007 ble Knut Heidelberg ordinert til prest i Unitarkirken i Norge, et kirkesamfunn som ble registrert i 2005. Ordinasjonen skjedde i Ungarn, der unitarkirken har eksistert siden stiftelsen i Transylvania i 1568. Knut Heidelberg tok mastergraden ved MF i 2006, og skrev sin avhandling om unitarismen i

Norge. Kjente norske unitarer var Nina og Edvard Grieg og Kristofer Janson. Det norske Unitarforbundet Bét Dávid er et meget åpent samfunn. Man tror på Gud og på rabbi Jesus, men legger for øvrig liten vekt på dogmer. Unitarere feirer både kristne og jødiske høytider, og holder seg langt på vei til den jødiske Torah.

Dette er MF Alumni

- kontaktarbeid mellom MF og MFs uteksaminerte kandidater
- nettverk av tidligere MF-studenter. Registrering på nettet, www.mf.no
- nyhetsbrev til registrerte MF Alumni som inneholder:
  - informasjon om aktuelle kurs og seminarer, studieturer og MF-arrangementer
- invitasjoner til gjenforeningsarrangementer ved feiring av 10, 25 og 50 år (kandidatjubilæer)

MF har en 30-årig lang tradisjon med å arrangere etterutdanningskurs 2. og 3. januar. Oppslutningen var i år større enn på lenge og foredragsholderne ga en innføring i bakgrunnen for konfliktbildet i Midt-Østen

Over 200 lærere fra mange kanter av landet var på plass på MF allerede tidlig 2. nyttårsdag. Flere av dem hadde måttet reise dagen før for å rekke fram.

– Det er kanskje nettopp at vi har attraktive emner som har gitt oss så stor oppslutning, sier lederen av arrangementskomiteen, Ann Midttun til Lys & Liv.

– I år var interessen så stor at vi måtte si nei til flere lærere både fra ungdomsskolen og den videregående skole, og det er leit. Det var tydelig stor interesse for emnet, spennende foredragsholdere og ulike perspektiver som gjorde kurset så vellykket, tror Midttun.

– Dessuten var emnet aktuelt for både KRL-lærere og for historie- og samfunnsfagslærerne.

Midttun sier at dette var et «alle mann på dekk»-kurs for administrasjon og ledelse ved MF. – Vi trenger hjelp av mange for å gjennomføre det praktiske opplegget, og alle som var involvert, gjorde en fin jobb. Oppslutningen er nesten i overkant av hva vi kan klare. Derfor er det så hyggelig når det hele går greit og responsens fra deltakerne er god, sier Ann Midttun som i år hadde stipendiat Kjetil Fretheim og professor Gunnar Heiene med seg i arrangementskomiteen.

Temaet i år var «Midtøsten-konflikten – politiske og religiøse perspektiver». Forsker Are Hovdenak fra PRIO og førsteamanuensis Hilde Henriksen Waage fra UiO presenterte ulike posisjoner i den norske Midtøsten-debatten og tegnet en historisk og politisk bakgrunn for Is-

200 lærere til MF for å lære om Midt-Østen

Aktører under konferansen:
fra venstre lærer Michael Gritzman fra Det Mosaiske Trossamfunn, prost Trond Bakkevig, DnK, og forstander Basim Ghozlan fra det Islamske Forbund.

raell/Palestina-konflikten. Direktør Herman Kahan gikk gjennom den historiske og politiske bakgrunnen for begrepene sionisme og antisemittisme, mens forskerne Trude Strand og Frida Nome fra PRIO presenterte sine studier av Israels bosettingspolitikk på Vestbredden og kom med teorier om hva som leder unge palestinere til å bli selvmordsbombere. Forsker Anders Romarheim ved Institutt for forsvarsstudier (IFS) holdt foredrag om global terrorisme med rotter i Midtøsten.

Neste dag åpnet med en panelsamtale mellom Jan B. Rødner og Michael Gritzman fra Det Mosaiske Trossamfunn, prost Trond Bakkevig fra Den norske kirke og forstander Basim Ghozlan fra Det Islamske Forbund. Fra hvert sitt ståsted i tre religioner som alle er lokalisert i Midtøsten, ble det samtale om hvilke

utfordringer man står overfor når Jerusalem og Palestina er hellig sted for tre religioner. Trond Bakkevig holdt også et eget foredrag om hvordan religionsdialog kan være en ressurs i fredsarbeidet, hva religionsdialog er og hvordan den utoves i vår tid. Han har selv bred bakgrunn de siste 10 årene som deltaker i denne type tverreligiøse samtaler. Han la vekt på at religioner har levd og må i enda sterkere grad i fremtiden klare å leve i dialog for å fremme fred. Religionsdialog skjer mellom religiøse aktører og er et uformelt møtested mellom politiske grupperinger som ellers ikke vil møte hverandre. – Religion kan føre til fred, men den er også en ressurs i det fredsskapende arbeidet, sa Bakkevig.

Tekst: Terje Hegertun
Foto: Marianne Torp

LUTHER FORLAG

Nyhet!

Tor Johan S. Grevbo

Sjelesorgens vei

En veiviser i det sjelesørgjeriske landskap

- historisk og aktuelt

kr. 398,-

Grevbo behersker sitt fagfelt på en suveren måte og med et overblikk som er få forunt. Den foreliggende bok representerer noe helt annerledes og nytt i forhold til det som ellers foreligger på sjelesorgemarkedet. Det er aldri tidligere på skandinavisk språk – knapt nok på internasjonale fagspråk – vært skrevet en sjelesorgfaglig fremstilling av den type som Grevbo her har gjort. Hele veien merker vi også forfatterens glede over og pasjon for sitt fagstoff.

Leif Gunnar Engedal, MF

Høstens tre doktorander. Fra venstre Arne Teigen, Idar Kjølsvik og Gunnar Haaland.

Høstens disputaser

MF har denne høsten hatt tre disputaser. Idar Kjølsvik disputerte i begynnelsen av oktober (omtalt i forrige nummer av Lys & Liv). Fredag 1. desember forsvarte Arne Teigen sin avhandling om «Gudserkjennelsens problem i Olav Vålen-Senstads teologi». 14. desember var det Gunnar Haalands tur til offentlig å forsvare sin avhandling om Josefus: «Beyond Philology: Studies in Josephus and His Contra Apionem».

Haalands avhandling er en samling essay som alle er innenfor Josefus' romerske kontekst. De behandler hvordan denne kjente jødiske historikeren håndterer filosofiske perspektiver i fremstillingen av jøder og jodedom. Haaland påviser hvordan Josefus i sitt

verk *Contra Apionem* går langt i å nedtone filosofiske motiver og framheve jødernes livsform som eldre og mer fornem enn filosofien.

Asbjørn Finholt
advokat

Postboks 7,
2001 Lillestrøm
Tlf 63 81 60 80

Personalnytt

Anna Grønvik har vært studieveileder siden sommeren 2005 og sluttet ved MF i desember 2006.

Johannes Gullbrå har vært ansatt som økonomikonsulent ved MF i 8 år og sluttet ved utgangen av januar måned.

Maylén Nupen avsluttet sin tjeneste som rekrutteringskonsulent ved MF i midten av januar 2007, etter vel 3 ½ år i stillingen.

Pd. Dr. Corinna Körting er tilsatt som professor i Det gamle testamente fra 15. desember 2006.

Glenn Øystein Wehus er tilsatt som universitetslektor i gresk fra 1. januar 2007.

Kari Ingeborg Johansen er ansatt som vaktmester/driftsleder fra 1. februar 2007.

Berit Skjelle begynner som økonomikonsulent 1. april 2007.

Hallvard Olavson Mosdøl er ansatt som rådgiver fra 10. april 2007. Ved siden av studieveiledning skal han ha ansvaret for MFs etter- og videreutdanning innenfor kirkelig sektor.

Ny fireårsbok og spennende spill

«Linda og den lille kirka»

Bok kr. 95
Lottospill kr. 15

Tilbud: Bok og spill sammen kr. 98

www.skrifthuset.no
Tlf: 71 53 00 07 - Fax: 71 53 00 05

Det teologiske Menighetsfakultet
uteksaminerte høsten 2006 er rekke
personer på ulike nivåer.

Uteksaminerte høsten 2006

Dr. theol.

Gunnar Haaland, Oslo,
Arne Helge Tøgen, Oslo,
Idar Kjølsvik, Levanger

Cand theol.

Hanne Merete Dyrendal, Oslo
Egil Elling Ellingsen,
Tvedestrand
Lars Kristian Gjone, Kvelde
Anne-Hilde Wesenberg Helland,
Hunndalen
Kjetil Helland, Stavanger
Lars Martin Hol, Oslo
Martin Aalen Hunsager, Sandnes
Kristian Gjengedal Knapstad,
Mo i Rana
Camilla Kofoed-Steen, Oslo
Ivar Bu Larssen, Stavanger
Camilla Oulie Mikkelsen, Oslo
Knut Helge Markussen Moe, Oslo
Arne Emil Skare, Kirkenes
Sindre Skeie, Oslo
Tor Arne Teien, Sandefjord
Olav Sindre Aavik, Oslo

Cand. philol.

Geir Fagerbakke, Flekkerøy
Bjørn Ladstein, Finnøy

Master i kristendoms-kunnskap

Bjørn Lyngroth, Oslo
Mari Tampuu, Estland

Kandidatene høsten 2006. I midten foran, rektor Victor L. Haanes.

Master i kristendoms-kunnskap,
studieretning kirkelig undervisning
Bjørn Inge Hauge, Ålgård

Master i teologi

Terje Nilsen, Oslo
Hans Arne Sanna, Stavanger
Tom Gotfred Johnsen, Bergen
Maria Hjulstad Junntila, Tromsø
Rakel Agathe Ystebo, Bergen
Hilde Marie Øgreid, Oslo

Erfaringsbasert master i kristendoms-
kunnskap, studieretning fagdidaktikk
Lisbeth Erika Gytri Christenson,
Edland
Merethe Hommefoss Kolnes,
Sandnes
Ingrid Sele, Asker
Oddlaug Julie Sætra, Stavanger

Flott 70 årsgave

Tidligere direktor Finn Olav Myhre benyttet 70 årsdagen sin 6. januar til å ønske seg pengegaver til MF. Vi takker hjertelig for den store gaven på kr. 15.000,-. Myhre gjør en innsats for MF også på andre måter. Han er predikant ved en rekke MF-gudstjerner på Østlandet hvert år.

JØLSTAD
begravelsesbyrå

Tlf 22 79 77 00 - www.jolstad.no

VITAL BASE® Benkeputer

Putene har en sterk aldriings- og varmebestandig friksjonsduk på undersiden som sørger for at den ligger i ro på benken. Alle putene har glidelås for enkelt vedlikehold og rengjøring av trekk. Mer enn 400 fargenyanser i flammehemmende tekstiler av ull og ullblandinger.

Be om prøver og pristilbud!

VITAL BASE

Your Challenge - Our Science

Myravegen 2, N-6060 Hareid
Tel +47 70 09 59 50 | firmapost@vitalbase.no
www.vitalbase.no

Individuell tilpasning og ergonomisk utforming.
Seteputer, ryggputer, kneleputer, formlpasning.
Nesten alt er mulig.

Johannesgården

- kom avsides med Herren -

Retreat:

16. - 25. februar (2-9d)
5. - 11. mars (kontemplativ)
14. - 18. mars
27. april - 1. mai
8. - 17. juni (2-9d)
27. juli - 5. august (ign.)

Rekreasjon:

Påske (3-10døgn)
29. juni -15. juli

Grupper kan få skreddersydd program.
Besøk vår hjemmeside eller ta kontakt:
2372 Brøttum, tlf. 62 36 01 15
retreat@johannesgarden.no

www.johannesgarden.no

Gaveinntektene

Gaveinntektene, inkl. testamentariske gaver, ble kr. 5.639.467,- i 2006. Dette er en økning på nesten 82.000 fra i fjor. De testamentariske gavene for 2006 utgjorde 803.406,-

MF møter menighetene

Listen over MF-gudstjenester blir fortlopende oppdatert utover året.

Søndag 11. mars:

Ski nye kirke - praktiksrektor Halvor Nordhaug
Mari kirke, Ytre Enebakk - teologistudent Pål Svendsen

Søndag 18. mars:

Greverud kirke - universitetslektor Sjur isaksen
Kråkstad kirke - plan- og kvalitetsjef Arne J. Eriksen
Asker kirke - studiesjef Øystein Lund

Søndag 15. april:

Osterås kirke - forskningleder Nils Aksel Rosæg

Søndag 22. april:

Grinilund kirke - professor Svein Olaf Thorbjørnsen
Jar kirke - studentprest Olav Tromborg
Bryn kirke - tidligere direktør Finn Olav Myhre

JEG TROR JEG ER LYKKELIG...

UNG TRO OG HVERDAG

RESSURSBOK FOR UNGDOMSLEDERE!

JEG TROR JEG ER LYKKELIG ...

UNG TRO OG HVERDAG
Morten Holmqvist (red.)

«Denne boken er en gavepakke til alle oss som bedriver kristent ungdomsarbeid. Jeg kastet meg over den med iver og lærte mer enn jeg forventet. Her er det masse for oss som ønsker å komme med gode nyheter til en ungdomskultur vi ikke selv lenger tilhører.»

Knut Tveitereid

«Jeg tror jeg er lykkelig ...» er en presentasjon av undersøkelsen *Nasjonal ungdomsundersøkelse - ung tro og hverdag*, som ble gjennomført ved norske ungdomskoler våren 2006. Den skaper et hverdagsbilde av norsk ungdom i aldersgruppen 13-16 år, og tar for seg temaer som teknologi, fritid, kropp, relasjoner, forbruk, tro m.m.

Du får kjøpt boken på
www.klosterforlag.no eller hos Bok & Media.

KLOSTER FORLAG

Torunn Fatland

Kristuskransen med barn

Ressursbok for ledere

Opplegg for ledere i kirkelig undervisning som ønsker å la barna bli kjent med *Kristuskransen*. Kan blant annet brukes i dāpsskole, kirkeskole, gudstjenester og familiemesser.

Det er utgitt en egen bok for barn - *Perlekransen* av Oskar Stein Bjørlykke.

Verbum

Pris kr 375,-
www.bibelbok.no

H07000144

FUSWOKS 3144

Majorstuen
0302 Oslo

Ettersendes ikke ved
varig adresseforandring,
men returneres
Menighetsfakultetet med
påført ny adresse.

Teolog - litt på trass

Eike er en engasjert 26 - åring som ikke kan vente med å begynne på prestegjering. - Litt komplisert, svarer Eike når Lys&Liv spør ham om hans hjemsted og oppvekst.

- Jeg er opprinnelig tysk, men kom til Norge allerede i 1985. Min far var med å starte opp Steiner-skolene i Stavanger. I 1993 flyttet familien til Gjøvik, og i 2000 kom Eike til Oslo for å studere. - På grunn av denne kombinasjonen av flytting og opprinnelse har jeg utviklet en dialekt som gjør at de fleste tror jeg er fra Grimstad, sier han og ler. I tiden mellom Gjøvik og Oslo tok Eike videregående på Lundaneset internatskole utenfor Haugesund. Det var etter dette han for første gang ville bli prest, mest på trass.

- Ja, jeg ville vise de fra skolen at jeg kunne bli prest. De hadde ikke noe tro på det. Etter endt grunnfag og mellomfag døde prestekallet litt hen i Eike, og han bestemte seg for å ta exphil og exfac på Blindern. Etter dette fulgte et år på Filadelfia Bibelskole i Oslo. I 2004 giftet Eike seg med Dorothee som også er fra Tyskland. Sammen har de lille Jonathan på 1 år.

- Etter bibelskoleåret tok jeg tysk på universitetet og vurderte å bli lektor. Men så bestemte jeg meg for å fortsette på teologistudiet. Jeg kjente at det var prest jeg ville bli. Jeg husker godt at da jeg startet på MF igjen, hadde vi en samling oppe i Holmenkollen Kapell. Vi satt i en ring da en av lærerne spurte oss hva vi ville med studiene. Jeg var blant de siste som skulle svare, og da de andre begynte å fortelle, ble jeg bare sikrere og

sikrere i min sak. Da det var min tur sa jeg det rett ut: jeg vil bli prest. Det føltes veldig riktig. Men med bakgrunn i Steinerskoletradisjonen, er det å bli prest i den norske kirke et sjeldent veivalg.

At Eike valgte MF, var nærmest tilfeldig. - Jeg trodde faktisk at MF var en del av universitetet først. Men jeg er glad jeg endte her. Her er det et mangfoldig miljø og jeg liker spesielt godt at det ikke er noen stor avstand mellom studenter og lærere. Både på universitet og på utdanningsinstitusjoner i Tyskland er det langt mer distansert. Der er det sjelden man møter sine lærere utenfor auditoriene og man får sjelden notater eller annen hjelp, hvis man ikke leter det opp selv.

- Her på MF møter vi lærere og profesorer rett som det er, og man trenger ikke avtale på forhånd før man tar seg en prat med dem. Enten det er i kantina eller på kontoret. Det er en god nærhet.

Den lille familien Ziller-Off skal om en stund på to års utveksling til Leipzig, der familien til Dorothee bor. - Jeg ønsker å bruke mitt år der nede til å skrive hovedoppgaven min. Den kommer nok til å handle om konservative kristnes forhold til Israel og jødene. Et veldig spennende tema, synes jeg. Og så vil jeg fortest mulig begynne å jobbe som prest når vi kommer hjem igjen. Helst i Oslo, eller i nærheten av Oslo. Jeg skal ha stiftspraksisen min i Nord-Norge et sted. Men dessverre er det nok uaktuelt for min kone å flytte dit på permanent basis. Hun er fra sørøst-Tyskland, smiler han.

Tekst: Nikolai Wold Hegertun
Foto: Marianne Torp

Eike Lennart Ziller-Off er ny studentrådsleder ved MF.

MF

Det teologiske
Menighetsfakultet

Det teologiske Menighetsfakultet er en privat, akkreditert vitenskapelig høyskole. Den ble stiftet i 1907, og forelesningene startet i 1908. MF er i dag landets største teologiske utdanningsinstitusjon med ca 90 ansatte og omlag 900 studenter på bachelor, master og PhD-nivå.